

Antonia Pavlic 8-8-1
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 3, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

NO. 170

Nixon pozval delavske vodnike v Belo hišo na Delavski dan na kosilo

Predsednik ZDA je povabil za Delavski dan v Belo hišo na obed okoli 100 najuglednejših delavskih vodnikov in njihove žene iz vse dežele.

SAN CLEMENTE, Calif. — Predsednik Richard M. Nixon je povabil za Delavski dan okoli 100 vodnikov delavstva in njihove žene v Belo hišo na kosilo. Na vsak način bi rad izboljšal svoje odnose z delavskimi uni-

jam, ki so skozi dolga leta podpirale zvesto in trdno demokratiško stranko in njene predsednike. Delavske unije so se v zadnjih letih premaknile nekaj bolj na desno, posebno velja to za AFL-CIO, odkar je iz nje potegnil pokojni W. Reuther Unijo avtomobilskega delavstva. Ta je edina od velikih tiščala bolj na levo. Pokojni W. Reuther je podpiral tudi levičarsko politiko v vietnamskem vojskovanju, medtem ko je predsednik AFL-CIO George Meany ves čas stal trdno za predsednikom L. B. Johnsonom in je prav tako trdno za predsednikom R. M. Nixonom. To je v svojem razgovoru s častnikarji zadnje dni še posebej poudaril.

Nixon je vsaj v tem pogledu lahko delavskim unijam hvaležen. Stavbni delavci v New Yorku so nastopili javno in odločno proti sežigalcem ameriških zastav in zagovornikom rdečih stvari v Vietnamu, ki se niso marali umakniti s cest New Yorka.

Neki unijski vodnik je dejal o Nixonovem povabilu v Belo hišo: Nixon se je dobro lotil posla pri iskanju delavske podpore. Če bi kak demokrat v Beli hiši poskusil kaj takega, bi ga vsepovsod napadali kot delavskega lakajja... Nixonu ne bo rekli ničesar.

Henry A. Kissinger bo ostal v Beli hiši

WASHINGTON, D.C. — Glavnemu svetovalcu predsednika R. M. Nixona v mednarodni in obrambni politiki Henryju A. Kissingerju poteče v začetku prihodnjega leta službeni dopust, ki ga je dobil, ko je stopil v službo Bele hiše. Se nedavno so napovedovali, da se bo Kissinger vrnil na Harvard univerzo, kjer ga čaka njegovo profesorsko mesto. Sedaj trdijo, da se je premislil in bo ostal v Beli hiši.

Henry A. Kissinger je, kot trdijo, postal eden najboljših sodelavcev predsednika Nixona in mu je posel, ki ga vrši, všeč. Pravijo, da bo ostal na svojem mestu, ker bi rad sodeloval pri pripravljanju in oblikovanju mednarodne politike ZDA po končanju vojskovanja v Vietnamu. Tudi predsednik Nixon želi, da Kissinger ostane na svojem sedanjem položaju v Beli hiši, kot trdijo vesti od tam.

Večinoma oblačno, verjetnost neviht. Najvišja temperatura okoli 85.

Novi grobovi

Antonia Zakrajsek
V sredo zvečer je doma umrla Antonia Zakrajsek 1032 E. 77 St., stara 77 let, rojena na Blokah, od koder je prišla pred več leti. Mož Joseph je umrl l. 1958. Tukaj zapuša sina Augusta Andrews, v Yonkers, N.Y., sina Josepha Zacka, 5 vnukov in eno pravnukinjo, v Kaliforniji brata Andrewa Sustarsica. Pogreb bo v soboto popoldne ob enih iz Zakrajsevega pogrebne- nega zavoda na pokopališče Lakeview. Truplo bo na mrtvaš- kem odru v petek od 2. do 5. popoldne in od 7. do 9. zvečer, v soboto od 10. dopoldne do ene popoldne.

Joseph J. Papes
V sredo zjutraj je doma umrl Joseph J. Papes, 1133 E. 60 St., star 61 let, rojen v Clevelandu. Starši Louis in Theresa in brat John so umrli. Tukaj zapuša ženo Bertho, roj. Lukas, sestro Thereso Cerar in Christino Wargo, brata Louisa in Vincenta. Pokojnik je bil veteran druge svetovne vojne. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8.30 iz Zakrajsevega pogrebne- nega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob 7. uri.

Marija Stergar
Danes zgodaj zjutraj je umrla na svojem domu 65 let stara Marija Stergar s 5520 Carry Avenue, rojena v Krnici pri Gorjah na Gorenjskem, žena Franka, mati Millie Jeraj (Burlington, Ont.), Ane Erdani, Franka ML, Mary Hrwatzki in Walterja, 13-krat stara mati. Vse sestre pokojne so umrle v Sloveniji. Bila je članica KSKJ št. 172. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebne- nega zavoda na E. 62 St. v soboto zjutraj v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče. Cas bo še objavljen. Truplo po- kojne bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Deborah Kaluza
Včeraj je umrla 56 let stara Deborah Kaluza, roj. Mulhol- land, z 22901 Ivan Ave., rojena v East Clevelandu, žena Franka, sestra Elizabeth Mahony. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebne- nega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.15, v cerkev sv. Kri- stine ob 9., nato na Kalvarijo.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Pri prejšnjih predse- dniških volitvah, ki so bile pred dobrimi 4 leti, je kri- tekla v studencih. V deželi, ki ima komaj 4 milijone pre- bivalcev, je bilo ubitih v "vo- livni borbi" okoli 3,000 doma- činov, ne samo v mestih, ampak tudi na deželi. Bila je to prava državljanska vojna, kjer nasprotniki vsake temelji- tejšje socialne politike. Zato imajo načrti njegove socialne politike največ Reformistič- ni stranki. Zato more izvesti le malo svojih načrtov za dvi- ganje narodnega blagostanja. Deželi je na primer nujno potrebna agrarna reforma. Na papirju načrt zanjo obsto- ja; je celo uzakonjen, toda dr- žavni Urad za agrarno refor- mo je do sedaj razdelil v o- smih letih med baltarje le 7,000 malih kmetij. Balaguer misli sedaj najeti posojilo do \$100 milijonov in s tem zne- skom nakupiti neobdelano zemljo in jo predati revnim kmetom. Seveda s tem ne bo vse delo opravljeno. Deželi grozi stalna suša, manjka na- makalnih sistemov. Kar jih je, koristijo le veleposestni- kom. Balaguerov režim sedaj

publiki več svobode in več blagostanja, pa tudi več soci- alne pravičnosti. Ima pa dve oviri v svojih lastnih vrstah. Opirati se namreč mora na premožne stanovce in na voja- ke. Ti so zelo konservativni in nasprotniki vsake temelji- tejšje socialne politike. Zato imajo načrti njegove socialne politike največ Reformistič- ni stranki. Zato more izvesti le malo svojih načrtov za dvi- ganje narodnega blagostanja. Deželi je na primer nujno potrebna agrarna reforma. Na papirju načrt zanjo obsto- ja; je celo uzakonjen, toda dr- žavni Urad za agrarno refor- mo je do sedaj razdelil v o- smih letih med baltarje le 7,000 malih kmetij. Balaguer misli sedaj najeti posojilo do \$100 milijonov in s tem zne- skom nakupiti neobdelano zemljo in jo predati revnim kmetom. Seveda s tem ne bo vse delo opravljeno. Deželi grozi stalna suša, manjka na- makalnih sistemov. Kar jih je, koristijo le veleposestni- kom. Balaguerov režim sedaj

Rasna trenja ljudi med našimi čelami v Evropi

O prepirih in trenjih med na- šimi belimi in črnimi voja- ki doslej skoro ni bilo sli- šati, sedaj so ti tudi očitni.

WASHINGTON, D.C. — V Evropi imamo sedaj okoli 250,000 vojakov in oficirjev, ki ima- jo pri sebi okoli 300,000 družin- skih članov. Med njimi je 28,000 črnih vojakov in uslužbencev s približno istim številom družin- skih članov. Še pred par leti ni- so tam poznali rasne napetosti med belimi in črnimi, sedaj pa ta narašča. V javnosti se o tem malo zve in govori, ker vodstvo oboroženih sil gleda, da ne pri- de preveč novic na dan.

Zadnje čase to ne drži. Novic je toliko, da se naraščanje nape- tosti ne da več zanikati. Vse to je prišlo tudi do vednosti Bele hiše. Predsednik Nixon je men- da radi tega precej vznemirjen. Je takoj imenoval posebno komi- sijo, ki bo šla ta mesec v Evro- po ugotovljati dejansko stanje napetosti. V komisijo je imeno- val par svojih zaupnikov, komi- siji sami je dodal precejšnje število strokovnjakov. Komisija sama bo skušala opraviti čim hitreje svoje delo, strokovnjaki bodo pa ostali dalj časa v Evro- pi, da spopolnijo gradivo, ki ga bo nabrala komisija.

Komisija bo obiskala vse naše važnejše postojanke v Angliji, Španiji, Italiji in Zahodni Nem- ciji. Posebno pozornost bo po- svetila sluhom, da med našimi oboroženimi silami vneto agitir- ajo levičarske organizacije kot Črni panterji, pa tudi desničar- ske kot Ku-Klux-Klanovci. Levi- čarske organizacije imajo menda svoj sedež v Parizu, so po po svojih zaupnikih v zvezi z vseni postojankami.

Bela hiša upa, da bo podrob- no poročilo dobila že do novega leta. Nixon je naročil podobno preiskavanje tudi med četami pri nas doma.

Ogromno drevo
V Yosemite narodnem parku se dviga "The Grizzly Giant", 209 čevljev visoko proti nebu, spodaj pa ima premer 27.6 čevl-jev. Sodiijo, da je drevo staro 3000 let.

SEATTLE, Wash. — Načelnik zvezne komisije za pogonsko si- lo za pacifiški severozahod je izjavil, da se bo moral ta del de- žele v bližnji bodočnosti naslo- niti za električno silo na atom- ske elektrarne, če bo hotel imeti dovolj električne sile za naglo rastoče potrebe.

Unija avtomobilskega delavstva odločena za štrajk, če bo to treba

DETROIT, Mich. — Vodstvo Unije avtomobilskega delavstva si je izglasovalo pravico proglasi- tve štrajka, če ne bo do 15. septembra prišlo do sporazuma o novi kolektivni delovni po- godbi. Glavne družbe avtomobi- lske industrije GM, Ford in Chrysler so stavile Uniji slične predloge za novo pogodbo, ki pa jih je ta označila za "smešne" in "najslabše", kar jih ji je bilo kdaj predloženi.

Irving Bluestone, ki je na čelu zastopstva Unije za pogaja- nja z GMC, je dejal, da je pri- sedanjem stanju treba računati z možnostjo štrajka, toda iz vrst industrije prihajajo glasovi, da sedanja ponudba "ni zadnja be- seda". Obe strani se torej še vedno tipata in iščeta trdna sta- lišča. Industrija je predložila povišanje za po 6% letno za do- bo treh let pri plačah in izbolj- šanje pokojnin.

To, kar je industrija predložila v pogledu poviškov plač, je nekako polovica tega, kar Unija zahteva. Približno enako je tu- di v pogledu posebnega dodatka na draginjo. Industrija je na ta račun voljna priznati za dobo treh let le 16 centov dodatka k urnemu zaslužku, med tem ko zahteva Unija tesnejšo odvis- nost od naraščanja cen.

Industrija predlaga za prvo leto povišanje plač za 7.5% ali nekako 30c k sedanji povprečni plači \$4 na uro. Unija trdi, da je treba 26c poviška računati na porast cen in tako ostane le 4 cente dejanskega poviška. Indu- strija trdi, da pomeni njen pred- log skupni povišek za dobo treh let \$1.03 na uro. Unija zahteva nekako \$1.75 skupnega poviška na uro za dobo treh let.

Treba se bo nasloniti na atomske elektrarne

SEATTLE, Wash. — Načelnik zvezne komisije za pogonsko si- lo za pacifiški severozahod je izjavil, da se bo moral ta del de- žele v bližnji bodočnosti naslo- niti za električno silo na atom- ske elektrarne, če bo hotel imeti dovolj električne sile za naglo rastoče potrebe.

SEATTLE, Wash. — Načelnik zvezne komisije za pogonsko si- lo za pacifiški severozahod je izjavil, da se bo moral ta del de- žele v bližnji bodočnosti naslo- niti za električno silo na atom- ske elektrarne, če bo hotel imeti dovolj električne sile za naglo rastoče potrebe.

Druga dominikanska bole- čina je nizka raven prosvete. Tudi nanjo misli sedanji re- žim, manjka mu pa denarja za obširnejše reforme. Krva- vo manjka dalje stanovanj na deželi in v mestih. Tudi to je vprašanje denarja. Denar bi se dal dobiti, toda izvesti davčno reformo je nemogoče, ker se ji upira Balaguerova vladna stranka.

V veliko škodo deželi je tu- di razcepjenost med vladno opozicijo. Hrbtenica opozicije bi morala biti stranka prejš- njega predsednika Boscha (Dominikanska revolucionar- na stranka). Bosch je prestar in neokreten, da bi moderni- ziral svoje gibanje. Zato se na levi zmeraj bolj uveljavljajo razni skrajnejši, posebno med študenti. Ti niso oboževalci Sovjetske zveze, velika veči- na med njimi se je zagledala v Hočiminha. V volivni agita- ciji pri zadnjih volitvah se je na primer dogodilo tole: Vse

ZDA REŠUJEJO PREMIRJE, KI GA EGIPT OČITNO KRŠI

Washington ima lastne, neodvisne in zanesljive dokaze, da je Egipt v času po obnovi premirja potrožil število rak- et v prepovedanem pasu na zahodni stran Sueškega prekopa. Išče način rešitve premirja, ko v Izraelu raz- pravljajo, ali to sploh še obstoja ali ne več.

WASHINGTON, D.C. — Pre- potrditi vesti iz visokih vladnih virov, da imajo ZDA sedaj na nitki in nihče ne more reči, ali bo obveljalo ali se bodo boji začeli znova. V Washingtonu iščejo način, ki naj bi pomagal premirje ohraniti. Na eni strani hočejo z novimi dobavami mo- dernega orožja Izraelu ohraniti vojaško ravnesje sil, na drugi pa preudarjajo o koristnosti javnega poziva vsem prizade- tim, naj se drže določil premir- ja. V Izraelu trdi med tem sku- pina ministrov okoli obrambne- ga ministra Moshe Dayana, da premirja dejansko ni več, ker ga je Egipt očitno prelomil. Ve- čina vlade je na stališču, da naj Izrael počaka dva tedna in da ZDA možnost, da pokažejo, kaj morejo storiti v pogledu raket, ki jih je Egipt postavil v na- sprotnju z določili premirja na svoji strani Sueškega prekopa.

Egipt je prve tedne močal o izraelskih pritožbah o kršitvi premirja, nato je te označil za izraelsko iskanje vzroka za pre- kinitve razgovorov, sedaj pa skuša s podrobnimi opisi letal- skih bojev v juliju in avgustu dokazati, da so protiletalske ra- kete SAM-2 bile v "prepoveda- nem pasu" na egiptski strani prekopa že pred obnovo premir- ja. Izrael ima jasne dokaze o namestitvi teh raket po obnovi premirja.

ZDA so privatno priznale veljavnost izraelskih pritožb, javno pa se izgovorile, da dokazi niso popolnoma zanesljivi. Sedaj imajo na razpolago lastne po- datke, ki govore jasno, da je Egipt v času po obnovi premirja število protiletalskih raket v prepovedanem pasu na svoji strani prekopa potrožil. Pretekli torek je predsednik Nixon s svojimi ožjimi sodelavci položaj na Srednjem vzhodu temeljito pretehtal. Tiskovni tajnik Ron- ald L. Ziegler je dejal le, da je položaj delikaten, ni pa maral

Zadnje vesti

PHNOM PENH, Kamb. — Vla- dne čete so po več dneh bojev danes zasedle naselje Srang 26 milj jugozahodno od glav- nega mesta, od koder so se morale pretekle nedeljo umak- niti pred rdečimi.

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden je padlo v bojih v Juž- nem Vietnamu 63 ameriških vojakov, 11 več kot teden prej.

WASHINGTON, D.C. — FBI išče po vsej deželi 22 let sta- rega K. L. Armstronga, njego- vega 19 let starega brata D. Alana, 18 let starega D. S. Fine in 22 let starega L. F. Burt v zvezi z eksplozijo pred poslopjem univerze v Madi- sonu, Wis. Vsi so znani levičar- ji, dva med njimi naj bi bila občeudovalca Fidela Cas- tra, Fine pa član neke radi- kalne skupine Studentov za demokratično družbo.

SAN CLEMENTE, Calif. — Pred- sednik Nixon ima nocoj na večerji predsednika Mehike Ordaza in večje število doma- čih gostov, med njimi bivšega predsednika L. B. Johnsona in njegovo ženo.

AMSTERDAM, Niz. — Danes je prišel sem na enodnevní ura- dni obisk predsednik Indone- zije gen. Suharto. Priti bi mo- ral že pred par dnevi na 4-dnevni obisk, pa je bil ta odložen in skrajšan zaradi napada na poslaništvo Indo- nezije v Haagu od neke sku- pine indonezijskih separati- stov.

Iz Clevelanda in okolice

AZNASALCA IŠČEMO
Uprava Ameriške Domovine nujno išče raznasalca za New- ton, Locherie, Monterey, Nau- mann, Renwood, Ormiston, Abby in Tyronne avenije, starega nad 10 let. Lepo prosi, če bi kdo vedel za pridnega in zanesljivega dečka, da takoj pokliče v urad lista: 431-0628.

ZDSPB TABOR sporoča—
Glavni odbor ZDSPB TABOR obvešča članstvo, da bo v soboto, 5. septembra, ob 8.15 zjutraj v cerkvi Marije Vnebovzete v Col- linwoodu sv. maša za pok. gene- rala L. Rupnika, ož pol osmih zvečer pa bo v Lobetovi dvorani za Slovenski pristavi 14. letni občni zbor ZDSPB TABOR.

Občni zbor ZDSPB—
V soboto ob 7.30 zvečer je v Baragovem domu redni občni zbor Zveze DSPB. Odbor Dru- štva SPB Cleveland vabi vse člane, da se občnega zbora udeleže.

Urad bo zaprt—
Urad Ameriške Domovine bo zaradi praznovanja Delavskega dne zaprt od jutri ob dveh po- poldne do torka, 8. septembra, zjutraj ob osmih. Kdor ima kako nujno sporočilo, naj ga napiše na list papirja in vrže tega v poštno rezo poleg vhoda v urad AD.

Seja—
Klub slov. upokojenecv za Waterloo Road okrožje ima v torek, 8. septembra, ob dveh popoldne sejo v SDD na Water- loo Rd. Po seji bo zabava.

V Evropo—
Rojak John Oražem s Schae- fer Avenue odhaja danes v staro domovino na počitnice za daljši čas. Tem potom pozdravlja vse znanee in prijatelje, posebno še one s Schaefer Avenue.

Skupno sv. obhajilo—
V nedeljo, 6. septembra, ima Oltarno društvo sv. Vida pri sv. maši ob osmih skupno sv. obha- jilo, ob pol dveh popoldne pa sejo.

Za pol milijona toži—
Orville J. Schwartz, s kate- rega ženo je imel bivši euclidski sodnik Robert L. Steele odnos še v času življenja svoje prve žene, in s katero se je lani v Chicagu oženil, toži sedaj sod- nika R. L. Steelea za pol mili- jona dolarjev, ker mu je ženo odtujil in za ponizanje, ki mu ga s tem povzročil. Žena sodnika Marlene Steele je bila lani 9. januarja najdena umorjena. Moža so zasliševali in iskali vse druge sledi, toda umora se do- slej ni posrečilo razrešiti. O. Schwartz se je od svoje žene ločil, ko je postalo njeno raz- merje s sodnikom R. L. Steele- tom javno. Dobil je v varstvo oba otroka.

Ohio na šestem mestu
WASHINGTON, D.C. — Po doslej objavljenih podatkih ljudskega štetja imajo ZDA o- koli 205 milijonov prebivalcev. Po številu prebivalstva je Kali- fornija z 19.7 milijoni prva, za njo pa New York z 18 milijoni. Država Ohio, ki je bila preje pe- ta, je sedaj na šestem mestu z 10.5 milijoni prebivalcev, četu- di je njeno prebivalstvo od zad- njega ljudskega štetja porastlo za 8.6%.

Mesto Cleveland, ki je bilo pred 10 leti na 8. mestu v ZDA, je sedaj padlo na 11. mesto za Indianapolisem. Cleveland je imel l. 1950 914,000 prebivalcev, letos pa jih ima le še 738,900.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debovec

NABOČNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 meseca

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 meseca

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 170 Thursday, Sept. 3, 1970

V Čilu bodo jutri volili predsednika

Čile je ena najdemokracijejših držav v vsej Južni Ameriki, kjer se vojska drži ob strani in prepušča politiko politikom. Vse od leta 1932 ima ustavne vlade.

Čeprav je tudi v Čilu v zadnjih letih kot drugod po Latinski Ameriki prišlo do večjih težav zlevičarskimi in komunističnimi skupinami, sodijo opazovalci, da bodo volitve jutri potekale v miru in redu in bo novi predsednik republike ohranil demokratski red skozi naslednjih 6 let, kolikor traja ena predsedniška doba.

Za predsednika republike se ponujajo trije kandidati: socialist Salvador Allende (62), marksistično usmerjen kandidat, ki je doslej propadel že na treh predsedniških volitvah. Kandidira za "Union popular", v katero so se združili njegovi socialisti, komunisti, del tradicionalnih radikalov, krščansko-demokratski renegati, ki se imenujejo "Movimiento de acción popular unido", in pro-marksistični neodvisni.

Allende je po poklicu zdravnik ter je bil minister za zdravje v vladi "Ljudske fronte" pred drugo svetovno vojno. Njegova socialistična (marksistična) partija je bila ustanovljena leta 1933. V svojem volivnem programu Allende propagira "ustanovitev ljudske države" in poddržavljanje vsega gospodarstva.

Radomir Tomić (56), bivši čilski veleposlanik v Washingtonu in kandidat Frei-jeve krščansko-demokratske stranke. Frei po ustavi ne sme ponovno kandidirati. Tomić napoveduje radikalizacijo Frei-jevega družbeno-gospodarskega programa, ki ga je Frei označil za "Revolucijo v svobodi".

Tomić je oče devetih otrok, skuša pridobivati delavce s poudarjanjem "patriotske discipline čilskega delovnega človeka". Tomićev program je podoben Allendejevemu, kar tiče poddržavljanja čilskega gospodarstva, razlikuje se v tem, da pristaja še na nekatera zasebna podjetja in ustvarja vrsto mešanih zasebno-državnih podjetij.

Jorge Alessandri (74), ki je bil čilski predsednik od 1958 do 1964 (pred Frei-jem). Politično je neodvisen in ga podpirajo vedno številnejši desničarski elementi, se pravi "Narodna stranka", ki je nastala iz zlitja bivših konservativne in liberalne stranke po njenem volivnem porazu leta 1964. Alessandri se zavzema za svobodno trgovino proti klasičnemu marksizmu Allendeja in naraščajočemu etatizmu čilske krščanske demokracije.

Alessandri, samski, nastopa proti "demagogom krščanske demokracije in marksizma, ki bi, če zmaga, speljala Čile v razvaline". Napoveduje resno vlado, ki bo odpravila nekatere davke z zmanjšanjem državne potrošnje. Trdi, da bo spoštoval reforme na vzgojnem in agrarnem poprišču, ki jih je uvedel Frei, in zahteva ustavno reformo, s katero bi predsednik dobil več moči nasproti kongresu.

Desničarski Alessandrijevi pristaši menijo, da bo njihov kandidat dobil največ glasov, dasi ne absolutne večine. Toda bojijo se, da se bodo potem v kongresu krščanski demokrati in marksisti združili in izvolili kandidata, ki bo za Alessandrijem imel največ glasov.

Če namreč noben kandidat ne zmaga z absolutno večino glasov, potem mora čilski kongres v petdesetih dneh po volitvah izbirati med kandidatom, ki sta dobila največ glasov.

Doslej se je kongres vedno odločil za kandidata, ki je na volitvah dobil največ glasov. Tomić je v zvezi s tem izjavil, da se bo njegova stranka držala te tradicije, če bo najmočnejši kandidat imel "zadostno število glasov" več, kakor njegov drugi tekmeč. Ljudje blizu Tomića vedo povedati, da smatra on za "zadostno število" okoli 50.000 glasov.

V čilskem kongresu (150 poslancev in 50 senatorjev) imajo desničarji 42 sedežev, krščanski demokrati 75 in socialisti s komunisti 85.

Vrhovni poveljnik čilske vojske, gen. Rene Schneider, odločen Frei-jev pristaš, je izjavil, da se bo vojska zoperstavila slehernemu kršenju čilske ustave. Če bi bila čilska vojska prisiljena poseči v politični razvoj v državi — tega ni storila že skoro 40 let — potem se mnogi bojijo, da bi mogel priti na površje upokojeni gen. Roberto Viaux, ki je lanskega oktobra povzročil nemir v čilski vojski vsled finančnih težav, v katerih so se najhali nekateri čilski častniki.

Najnevarnejša organizacija za čilsko demokracijo pa je vsekakor komunistična teroristična organizacija "Movimiento de izquierda revolucionario" (MIR), ki se specializira v mestni gverili, kakor vse podobne organizacije po Latinski Ameriki. Doslej je oropala več bank, da si bo mogla financirati nadaljnje nasilje. Več vodij, večinoma viso-

košolcev z univerze Concepcion, se skriva pred preganjanjem. Obtoženi so številnih kriminalnih prestopkov in na podlagi zakona za državno varnost, organiziranja nasilne zrušitve ustavnega reda.

Allendejeva socialistična partija teroristom služi za ozadje, ker se je na svojem kongresu leta 1968 tudi sama izrekla za "nasilno pograbitve oblasti, ko bodo za to dani objektivni pogoji". MIR trdi, da je treba "objektivne pogoje" ustvariti, ne pa nanje čakati.

S. S.

BESEDA IZ NARODA

Pridite na nedeljsko kosilo

CLEVELAND, O. — Članice Oltarnega društva fare sv. Vida priredimo v nedeljo, 20. septembra 1970, v avditoriju sv. Vida okusno kosilo, na katero že sedaj prav lepo vabimo vse rojake in rojaknje, tiste iz naše fare, pa tudi od drugod. Saj je Sv. Vid zelo poznan po vsem Clevelandu in tudi po okolici.

Kosilo bo res dobro, "po naše" pripravljeno. Najprej bomo postregle z dobro domačo "župico", na njo bomo zakuhale rahle jetrne žličnike. Nato bodo gostje dobili sočne pečene piške z vsemi prilogami. Dobra juha je že sama za pol kosila, pečene piške so pa sploh specialiteta. Kosilo bo na razpolago od pol dvanajstih dopoldne do pol treh popoldne. Vstopnice za odrasle stanejo 2 dolarja, za otroke pa samo 1 dolar.

Vsem članicam Oltarnega društva smo razposlale po eno ali dve vstopnici, tudi za moža, in pa po eno knjižico listkov. Prosim, kupite jih, da se bo naša blagajna malo opemogla.

To kosilo bo združeno z obdarovanjem. Dobitke so prispevale sledeče članice: 1. Afghan, ročno izdelano odelo, sta darovali Mrs. Ann Marinček in Mrs. Jennie Fenc. 2. Kodak kamera sta darovali Mrs. Mary Marinko in Mary Farinik. 3. Dekliško "punčo" garaturo je darovala Margie Szymanski. 4. dobitke bo steklenica za "kotaržo", 5. dobitke pa dve ročno izdelani blazinski prevleki. Razdelili jih bomo srečnim udeležencem ob 2.30 popoldne, torej ob koncu obeda.

Pa še nekaj bo to nedeljo. Poteklo bo eno leto, odkar je naš prijelubljeni, po žrtvovani goj, spod župnik father Rudolph Praznik prevzel našo faro. S to farno prireditvijo bomo malo proslavili prvo obletnico njegovega bivanja in delovanja med nami.

Naše dobre in pridne članice lepo prosim, da bi prispevale domače pecivo. To gre vedno dobro v prodajo, posebno popravševanje je po domačih rezancih (nudeljih). Društvo ne bo pošiljalo nobene druge prošnje, naj kar tole zadostuje. Saj so naše gospodinjice tako spretni in hitre v peki, da sem prepričana, da se bo precej peciva nabralo. Tudi tiste, ki ste oddaljene od Sv. Vida, lepo prosim, da prinesete pecivo kar s seboj, ko boste prišle na kosilo, lahko pa ga oddaste že v soboto popoldne od 2. ure dalje.

Vse naše članice in vse naše farane od blizu in daleč, tudi tiste, ki ste se odselili v predmestja, lepo vabimo, pridite na naše kosilo, pridite nazaj k Sv. Vidu, da boste videli, kako se imamo v naši st. clairski okolici.

Vaša udeležba bo pripomogla k boljšemu napredku naše slovenske fare. Ves izkupček od naših prireditvev gre v korist naše cerkve, katero obdarujemo za velikončne in božične praznike. Čim več nam bo čistega ostalo, tem več bomo lahko cerkvi darovali za praznike.

Dajte, dragi slovenski ljudje, žrtvujte se enkrat za dobro stvar. Malo dobre volje, pa bo šlo. Če bi bilo vreme lepo in vablivo in bi se radi podali v prirodo, pridite najprej k nam

na kosilo, nato pa se takoj lahko odpeljete v prosto naravo.

Na svidenje, torej, 20. septembra v novi dvorani pri Sv. Vidu, na odlično pripravljenem kosilu Oltarnega društva! Čakamo Vas!

Mary Otoničar, tajnica

Z asiškega grička v Lemontu

LEMONT, Ill. — Že dolgo niste brali v našem priljubljenem listu kakega poročila o našem domu za onemogle "Alvernia Manor". Imele smo tehten vzrok za molk. Vsa poslopja, ki so napolnjeni, so sama na sebi najboljša govorica. Vsi, ki ste nas obiskali to poletje, ste se sami na svoje lastne oči prepričali, da bo ta Dom v čast našemu celemu narodu. Me bomo samo oskrbnice, delavke. Smele bomo v naših stanovalnih gledali Kristusa in mu streci. Nobena strežnica, bolničarka, kuharica, administratorica ne bo prejela kakega plačila; obljuba uboštva ji to prepoveduje. Plačilo bodo prejeli v večnosti. Stalovanje, hrano in obleko jim bo poskrbel ura. To bo ves njihov zemski zaslužek. Upamo, da bomo imeli dovolj sester — a če bo potreba, bomo morale zaposliti v Domu tudi plačano osebo.

Ker delo tako po polzevo napreduje, najbrž Doma še ne bomo mogle letos odpreti. Ti večni štrajki so velika ovira — nam in bodočim stanovalcem. Vsi se moramo s potrpežljivostjo mazati... Vsem tistim, ki ste nas letos obiskali, se tem potom najlepše zahvalimo. Veseli nas, da se zimate za naše zadeve in da vam ni vseeno, če bo naš in vaš cilj dosežen. Vrata našega samostana so vam vedno na široko odprta, kadar koli pridete — vedno ste nam dobrodošli... Vsake počitnice je v našem samostanu precej živahno. Sestre odhajajo na univerze: Notre Dame, De Paul, Loyola, Catholic University itd. Druge prihajajo in zavzemajo njihove sobice v času duhovnih vaj. Nekaj "zaostalih ptičev", ki si mora zdravje popopravi, pride pozneje, a tudi delj časa ostane doma. Ko se graduantje vrnejo z diplomami B.A. ali M.S., je obrednica okinčana kot za slavnostno prireditev in na mizo pride kaj boljšega... Kadar sestre odhajajo, je pa zopet pravi dirindaj. Vse leto se ne bomo videle: Treba stisniti roko, objeti to in ono. Smeh, solze, vse je na vrsti, ko bije ura slovesa. "Pišite, molite zame," je navadno zadnji pozdrav.

Tisti, ki ste bili pri nas 15. avgusta pri sv. maši ob 8h, ste govorili z zanimanjem sledili obred, ko so štiri dekleta prejela redovno obleko in s tem postala novinke. Prva je Hrvatica, druga Nemka, tretja Švedinja, četrta Francozinja. Kje so Slovenke? Da bi bila vsaj ena! Upamo, da bodo te štiri ostale... On, ki jih je izvolil, da vodijo k Njegovemu Srcu mladino, naj ne dopusti, da bi se katera od njih izneverila svojemu lepemu zvanju. Zdi se mi, da ni lepšega poklica na zemlji, kot oblikovati nedolžna srca v lik Kristusa. To je v prvi vrsti poklic mame. In nato krasna naloga učiteljice-redovnice. Ker zadnje ovira skrb za vso družino kot mater, se sestra-učiteljica tem

lažje vso posveti otroku. Neko našo sestro je nekoč vprašal zdravnik protestant:

"Zakaj se niste poročili? Vi bi bili izvrstna mati! Kako vas je škoda!"

"Ali nisem tudi jaz mati? Petinštridesetim otrokom najmanj vsako leto. Vsi so moji ne samo pet dni v tednu, ko jih v petek vrnem za dva dni materi, ampak tudi te proste dneve. Saj delam tudi v soboto in nedeljo za nje. Vsi večeri so večeri mojih otrok in tudi jutra, ko molim za nje." Zdravnik ni vedel, kaj naj reče. Pogladi si je brado: "Vse to je sicer res, a vendar..."

Bog daj, da bi te naše mlade božje nevestice postale dobre duhovne matere naše mladine. Najbolj ganljiv prizor pri sv. maši je bila daritvena procesija, ko so starši spremili svoje hčerke do oltarja. To so bili Bogu najdragocenejši darovi! Ali moreta oče in mati kaj lepšega darovati Bogu kot svojega otroka? Blagor takim staršem! Molimo, da bi bilo veliko takih, ki bi jih posnemali, da bi dali Bogu žanjceve za Njegovo bogato žetev... Zanjcev tako zelo manjka, ko jih te čase že toliko vrglo srpe med staro šaro in odšlo z božje njive. Starši, ne branite hčerke, če go kličje Bog v svojo službo... Pomagajte ji, da sledi svojemu idealu...

Ob 10h je bila 15. avgusta zahvalna daritev za sestre veterane, ki majo že precejšen del življenja za seboj. Dve sta praznovale 25-letnico redovnega življenja. Njuna tovarišica je imela svoj srebrni jubilej v bolnici a na milostih prav gotovo ni bila prikrajšana. Sedem sester je bilo zlatih jubilejant in dve sta slavili biserni jubilej. Prijatelji slavljence so napolnili kapelo do zadnjega kotička. Vse so znova, kot nekdaj pred mnogo leti, javno obljubile Bogu zvestost z obljubo uboštva, čistosti in pokorščine — za vedno. Ta "vedno" bo za srebrne jubilejantje še precej dolg na tem svetu. Zlate in biserni jubilejantje pa smejo pričakovati, da bo prej ali slej nepočila ura, ko jih bo Gospod žetve odpoklical v zlato večnost. In takrat ne bo nobeni žal, da je skušala pozlatiti vsa leta, vsako uro, vsako minuto, z dejanji ljubezni do Kristusa in do bližnjega.

Dne 16. avg. je bil pa dan sester, ki so smele med sv. mašo obljubiti Gospodu zvestost s časnimi obljubami, 2 pa z večnimi. Lanska novinka je napravila prve obljube za eno leto in je obenem odložila bel pajčolan, ki ga je zamenjala za črnega. Si je hotel ustvariti in utrditi Druge sestre "Juniors" so tudi obnovile svete zaobljube za eno leto. Vse imajo priložnost, da po enem letu lahko odidejo, če mislijo, da nimajo poklica. Upajmo in molimo, da njih Zenin ne bo dopustil komu jih iztrgati iz Njegovega objema... če bodo držale, kar so obljubile; če se bodo rade mudile pri Njem, pred tabernakljem; če bodo njih srca žive "večne lučke".

Dan staršev naših sester je začel 16. avg. s sveto mašo ob 10h. Služila se je za nje. Od vseh strani so prihile. Bili so naši dragi gostje — saj spadajo revoliucijski dobi, ker bo v njej po svojih hčerkah v našo družino našel v mnogih primerih samono. Sestre so jim pripravile oboje v kafeteriji šole. Servirali sebnost pa bo koristna vsem, ki so si sami, kot je v Ameriki navada ob takih prilikah. Sestra, ki se je treba prilagoditi in v Veronika je tako krasno okinčala torte, pecivo in vse druge stvari zastavljen cilj, soprodati, zdelo, pokvariti toliko lepoto. Naše kuharice so res umetnice ganjanje. Klasje iz viharja je — česa vsega ne znoj!

Popoldne so naši dragi gostje preživeli zunaj pod jablanami, in senčnatim drevjem s svojimi di, ne samo zase, temveč da z hčerkami sestrami. Imeli so prajni vse doprinesemo k splošni družinski piknik. Šele, ko je začelo sonce lezti v zaton, so se razšli — upamo, da z zadovoljnimi srci. Na svidenje drugo leto, ako Bog daj!

Veliko zahvalo dolgujemo paturu komisarju Blažu Čemažar, ki ju, ofm. Vse štiri govore teh

Ludvik Puš: Klasje iz viharja

Postarali smo se in v slovenski zdomski literaturi se pojavljajo že spomini. Pišejo jih ljudje, ki so prekorali poldan svojega življenja in zdaj zbirajo utrinke z dolge poti. Vselej je zanimivo brati življenjske skušnje, posebno, če so pisane prijetno in zanimivo.

To dvojce je treba priznati pisatelju Klasja iz viharja — Ludoviku Pušu.

Iz Cankarjeve Bele krizanteme je vzel moto: Kam je letelo vse hrepenenje, komu je bila darovana najboljša moč srca in razuma, kam se je vračala vsa radost in bolest?

Odgovor je v prvem poglavju: Pozdravljen, Grm!

dveh naših praznikov je imel on in predsedoval vsem obljubam in obredom preobleke. Ker je tudi veroučitelj v naši Mt. Assisi Academy, mu je gotovo bilo v veliko radost in zadoščenje, da je smel štirim svojim učencem podeliti redovno obleko. Bog plačaj, pater Blaž! Pomagajte nam vzgojiti še veliko deklet; svetujte jim, naj se pridružio Kristusovi armadi, pod zastavo sv. Frančiška. In Vaše besede naj padajo na rodovito zemljo dekleških src; naj vzbrste in rode stoteren sad — poklica!

Solske sestre

Klasje iz viharja

CLEVELAND, O. — Knjiga Klasje iz viharja, ki je pred kratkim izdal dr. Ludovik Puš, je vredna branja in sicer branja s premislekom. Čas, o katerem knjiga pripoveduje, je bil čas dela, resnega in vztrajnega, mnogo obetajočega, ki se je sicer res precej naslanjalo na posamezne osebe, pa je že pronicavalo v širše plasti slovenskega naroda, kmečkega še posebno. Prizadevanja in načrti, uspehi in neuspehi, nasprotovanja ter sodelovanje so bili v tistih časih vsakdanji, redni pojav, vse pa je bilo usmerjeno k velikemu narodnemu in stanovskemu vzponu slovenskega človeka. Ta si je hotel ustvariti in utrditi popolno možnost, da si kroji svojo usodo sam.

Kar je naš narod ustvaril v dobi med obema svetovnima vojnama, je naravnost nedoumljivo, ko se je njegova narodna zavest tako poglabljala, njegova kulturnost tako dvignila in se posplošila, stanovska zavest dobivala pravilne oblike in se tako utrjevala v zavesti, da more resno kaj trdnega ustvariti le na temelju lastne moči.

Knjiga je vredna branja za vse, ki so kakorkoli sodelovali v našem javnem življenju v prednam dragi gostje — saj spadajo revoliucijski dobi, ker bo v njej po svojih hčerkah v našo družino našel v mnogih primerih samono. Sestre so jim pripravile oboje v kafeteriji šole. Servirali sebnost pa bo koristna vsem, ki so si sami, kot je v Ameriki navada ob takih prilikah. Sestra, ki se je treba prilagoditi in v Veronika je tako krasno okinčala torte, pecivo in vse druge stvari zastavljen cilj, soprodati, zdelo, pokvariti toliko lepoto. Naše kuharice so res umetnice ganjanje. Klasje iz viharja je — česa vsega ne znoj!

Popoldne so naši dragi gostje preživeli zunaj pod jablanami, in senčnatim drevjem s svojimi di, ne samo zase, temveč da z hčerkami sestrami. Imeli so prajni vse doprinesemo k splošni družinski piknik. Šele, ko je začelo sonce lezti v zaton, so se razšli — upamo, da z zadovoljnimi srci. Na svidenje drugo leto, ako Bog daj!

Veliko zahvalo dolgujemo paturu komisarju Blažu Čemažar, ki ju, ofm. Vse štiri govore teh

Janez Ovsenik

KULTURNA KRONIKA

Kmetiška šola, kmečko življenje, borba za kmečkega človeka, borba za zemljo in iskanje poti, ki bi kmečkemu človeku zboljšala stanje — to je dejansko vsebina te knjige. Ludve Zupan postane prefekt na Kmetijski šoli in celo njegovo življenje se prevesi v dušo kmečkega človeka. Lepo so opisana leta na šoli, male in velike težave na zavodu, nazadnje politični pritisk, ki je prefektu prinesel pisemce, da je odpuščen iz službe.

Srečanje prefekta s skladateljem Ignacijem Hladnikom pripelje Zupana k Novomeškemu oktetu in za vodjo Glasbene Matice v Novem mestu. Petje in zemlja sta vedno zlita.

Ljubezen do kmečkega človeka v njem je ostala. Hoče mu pomagati in odpravi se po svet kako kmet dela in živi drugod. Ogledal si je flamsko kmečko združništvo in spoznanja prinesel v Kmečko zvezo, odšel na Poljsko in si ogledal Mogilo in okoliške kmečke vasi, ki jih je tako čudovito slikal pisatelj Reymont v svojih Kmetih.

Delo za kmetiški naraščaj, vzgojni tedni za fante in dekleta, tekmovalstvo v kmečkem delu — nekdanji prefekt na Grmu je mislil na bodočnost — kmet je stržen narodovega življenja. Tu je zdrava kri, tu je povezanost z zemljo.

Toda na obzorju je krvava zarja — Hitler je zažgal kres uničevanja.

Tu nehajo spominiti prefekta z Grma.

Treba je reči, da je knjiga vredna branja. Jezik je lep, tudi tisk je tak, da ga bodo lahko brali tudi starejši ljudje. Mohorjeva družba v Celovcu je opravila lepo delo.

Prijetno so ti spomini in blizu bodo vsem našim ljudem. Kakor vem, so na razpolago v Slovenski pisarni. Lepa podoba kmečkega človeka, tista podoba, ki so jo doma po letu 1945 ubili. Zavoljo tega je ta knjiga še toliko bolj vredna, da je izšla.

Karel Mauser

Franc Ižanec: Odprti grobovi

Za petindvajsetletnico bridkih vetrinskih dogodkov, je v emigraciji izšlo marsikaj, kar je znova osvetlilo tisto, kar bi komunistični oblastniki doma lahko radi pokrili s pozabo. Med knjige in brošure, ki so bile izdane, se čisto uvrščajo tudi Ižančevi Odprti grobovi, drugi del. Zbiratelj teh dokumentov je knjigo izdal v samozaložbi. Že zavoljo tega bi bilo prav, da bi knjiga šla kar se da mogoče med ljudi, zakaj tisk sleherne brošure ali knjige je težko brame že za vsako organizacijo, kaj šele za posameznika.

Odprti grobovi nam obrnejo oči v Belo krajino, ki smo jo prav za prav malo poznali. Pisatelj nam predstavi kraje morišč in priče in na koncu doda pregled vseh belokranjskih žrtev, ki jih je mogel zbrati. Sam pravi, da pregled še ni poln, toda je verjetno najboljši, kar jih doslej iz tega dela Slovenije imamo.

Zalostno vrsto umorjenih pričanja učiteljica Marica Nartnikova. Nato sledi izjave mnogih, ki so bili vrnjeni iz Vetrinja in so ušli po poti, pričevanja tistih, ki so bili v prisilnih taboriščih. V celoti je 39 dokumentov, ki bodo zgodovinarjem komunistične revolucije lahko osvetlili marsikakšno stran bridke zgodovine. Knjigi je dodan tudi zemljevid Bele krajine, kjer so morišča posebej zaznamovana, prav tako kraji taborišč in partizanskih poti. Dodanih je tudi precej slik, ki so danes zelo redke. Knjigi je napisal lep uvod dr. Filip Zakej. Knjigo je mogoče dobiti v Slovenski pisarni. Vredna je priporočila.

Karel Mauser

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

Otok bleški, kinč nebeški...

O časih pred naselitvijo Slovanov piše doktor Jože Kastelic: "Na Otoku so ugotovljene skromne sledi prazgodovinske naselitve, oziroma prazgodovinskih stikov s tem terenom od osmega do petega stoletja pred Kristusom. Rimski sledovi na Otoku so problematični, v vsakem primeru pa neznatni..."

In dalje: Potem so prišli naši predniki in se naselili ob Blejskem jezeru, o čemer pričajo neizpodbitne najdbe okrog jezera in še bolj na samem otoku. Doktor France Prešeren je v svoji pesnitvi "Krst pri Savici" postavil na otok lepo Bogomilo in njenega očeta, ki sta skrbela za žrtvenik boginje Zive. Pesnik je zgodovino otoka dobro poznal, morda gre za sluga pri tem starinslovcu Breckerfeldu in zgodovinarju Linhartu, ki sta zgolj teoretično domnevala, da je bilo na otoku svetišče poganske boginje. Kljub temu, da gre za idealizirano zgodovinska dejstva, nam je Prešeren v čudovitih stihih zarisal skoraj popolnoma resnično podobo otoka pred stoletji, ki ga imenuje "osredek".

Drugo obdobje zgodovinskega razvoja otoka je zdaj mnogo bolj poznano, saj ne temelji več na domnevah, ampak na predmetih, ki jih je odkrila arheologova lopatica. Te izkopanine, večinoma so to skeleti iz mnogih grobov, pričajo, da je bilo na otoku pokopališče iz časov staroslovanske naselitve. Starost grobov ni popolnoma določena, gotovo pa ti grobovi datirajo iz osmega pa nekako do enajstega stoletja. To bi bilo torej obdobje samostojnosti karantanskih Slovencev do kolonizacije briksenskih škofov.

V tretje obdobje otoka pa stopajo zgodnje krščanske kulturne objekte. Na Blejskem otoku je stala taka cerkev že na koncu osmega ali na začetku devetega stoletja. Po vsej verjetnosti so to sledovi delovanja misionarjev oglejskega patriarha Pavlina iz časov vladavine Karla Velikega. Pavlin naj bi bil prvi, ki je začel pogansko ledino pri naših davnih prednikih.

Cerkvica za cerkvico se vrsti

Drugo nekoliko večjo in izboljšano cerkev zasledimo na otoku v času, ko so briksenski škofje prevzeli oblast nad Blejskim otokom, kar se je zgodilo leta 1004. Škofje s skromno cerkvico na otoku niso bili zadovoljni in zato je verjetno na koncu dvanajstega stoletja zrasla tro-ladijska bazilika v romanskem slogu.

Ta je stala skoraj do konca srednjega veka, nakar so jo del-

no podrli. Pri gradnji njene naslednice, gotske cerkve, so uporabili južno steno zunanje desne ladje. Za spremembo od takratne, je imela nova posebej stoječ zvonik.

Vendar tudi ta pridobitev otoka poznejšim cerkvenim predstojnikom ni bila všeč. Še enkrat je zavel preko poslopja veter drugega sloga, tokrat baroka. Nekateri dele cerkve so podrli in jih spremenjene spet dozidali, povečali so okna in prekrili freske furlansko-tirolskega sloga. Z manjšimi dodatki je ta cerkev ostala do danes.

Razgaljene skrivnosti skalnega čoka

Gradbena dela za obnovo in ureditev otoka so razdeljena v dva dela, in sicer v kulturnospomeniški in gostinski del.

"Princip projekta je, da bo ostal otok tak kot je, na novo bo zgrajen le manjši gostinski objekt, ki bo odprt ob povečanih obiskih," je dejal. "Obenem pa bomo spremenili v gostinski prostor tudi spodnji del proštije."

Po novem bo otok razdeljen v kulturnozgodovinski in gostinski del. Prvi bo obsegal cerkev, zvonik in puščavo (hišo poleg ter dvorišče okrog cerkve. Gostinski del pa bo imel staro gostilno, bivšo proštijo in pa novi gostinski objekt, ki bo na novo zgrajen med obema starima.

Proštijo, ki je včasih služila muzeju, zdaj pa prihaja v gošinsko uporabo, bodo pustili v stinsko uporabo, bodo pustili v baročen stilu. "Cerkve bo opremljena kot muzej, vendar ne bo imela te funkcije. V tlaku bodo posebna okna, skozi katera se bodo lahko videli stari temelji in grobovi. Tudi orgle v cerkvi sodo med izredne starine. Njih pravo starost so odkrili šele med popravilom, ko so ugotovili, da so, le na zunaj oblečene v nov les, notranjščina pa je iz leta 1641."

Do zdaj cerkveni zvonik za obiskovalce ni bil dostopen, v prihodnje pa bo na ogled tudi ta. Turisti se bodo lahko povzpeli v zvonik in si ogledali delovanje stare ure in pa seveda zvonove. Redkokje, ali pa celo nikjer ne bi našli tako starih zvonov kot prav v otoški cerkvi. Druge so cerkvene zvonove pobirale vojske in jih prelele v topove, otoške pa je varovala voda, saj bi bil transport precej težaven. Tako so se ohranili trije zvonovi z letnicami 1719.

— Devet predsednikov ZDA je umrlo tekom svoje poslovne dobe.

ZDA vsaj pol leta za SZ v raketni obrambi

Sovjetska zveza je ABM preskusila pred več kot pol leta. Okoli Moskve ima 64 njihovih oporišč.

WASHINGTON, D.C. — Prvi preskus ABM Spartan pretekli petek je bil izveden vsaj pol leta za sličnim poskusom sovjetske obrambe pred medcelinski-mi raketami. Po poročilih iz obrambnega tajništva so Rusi preskusili svojo Galosh ABM šelani ali pa vsaj v začetku letošnjega leta.

Sovjetska zveza je postavila doslej okoli Moskve 64 oporišč za obrambo proti medcelinskim raketam. Ta oporišča so opremljena tudi s potrebnimi radar-skimi napravami, ki so del obrambnega sistema.

ZDA so preskusile ABM Spartan. Poskus je bil izveden brez jedrskih glav v obeh raketah, Minutemanu in Spartanu, vendar je bilo z aparati dognano, da bi Spartan Minuteman uničil, če bi imel v glavi jedrsko bombo, kot je to določeno za resnično obrambo.

Sovjetska zveza je na svojih oporiščih protiraketne obrambe okoli Moskve postavila tudi obe vrsti radarskih naprav za iskanje in sleditev medcelinskih raket, ki naj bi jih ABM Galosh uničevale. ZDA imajo te radarske naprave šele v preskušnji in jih hočejo izpopolniti v pogledu zanesljivosti in trdnosti, predno jih bodo leta 1973 začele postavljati skupno z raketami Spartan in Sprint.

Jugoslovanski zgled učil!

CLEVELAND, O. — Prvi tedni navdušenja nad gospodarskim sodelovanjem med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo so za nami, navdušenje se je pa pognalo. Nemci so začeli misliti, kakšno naj bo konkretno sodelovanje s Sovjeti. Pri tem so se nehote spomnili, da bi bilo dobro, da ogledajo sodelovanje med komunisti in kapitalisti tudi v Jugoslaviji. Jugoslavija je namreč že pred 3 leti začela podobno akcijo, kot sta jo sedaj začela Bonn in Moskva: Beograd je izglasoval zakon, ki naj privabi tuj kapital, ki naj bo partner jugoslovanskim komunističnim podjetjem.

Jugoslovanski poskus je doslej rodil le malo uspeha. Po tej poti je namreč v treh letih stopilo le okoli \$50 milijonov tuje kapitala v poslovne zveze z jugoslovanskimi podjetji. Pa še v tem znesku je všteta udeležba vzhodno-nemškega — torej komunističnega — kapitala v Jugoslaviji. Prvi jugoslovanski poskus privabiti tuj kapital se ni

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone: 946-8436

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo najboljše zveze.

Posluujemo v našem domačem in tudi drugih evropskih jezikih. JEROME A. BRENTAR

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

543 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdlicott 1-9583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Japonska bo gradila jet letala F-4 Phantom

WASHINGTON, D.C. — Po

virih iz vojaških krogov bo Japonska skoro začela graditi letala po licenci in načrtih F-4 Phantom. To so trenutno najboljše lovski in borbena jet letala na svetu. Prvenstveno so to borbena in napadalna letala, tudi so odlična tudi v obrambi.

Japonska po ustavi ne sme imeti ofenzivnega orožja, njene oborožene sile morejo služiti samo obrambi. Zaradi tega določila japonske ustave je bilo nekaj pomislekov v ZDA in na Japonskem, toda trdijo, da so bili premagani.

Manoi prizna zguho svojega gospodarstva

HANOI, Sev. Viet. — Severnovietnamski komunistični režim praznuje ta teden dve letnici: 25 let je poteklo, odkar je Severni Vietnam neodvisna država, obenem pa eno leto od Hočiminhove smrti. Oba dogodaka je dežela primerno praznovala.

Ob 25-letnici režim ni mogel iti preko gospodarskega stanja. Priznal je, da je gospodarstvo hudo trpelo pod ameriškim bombardiranjem, saj so ameriška letala vrgla v letih 1964 do 1968 nad milijon ton bomb na deželo. Na vsak kvadratni kilometer je padlo nad sedem ton bomb, na vsakega prebivalca pa nad 50 kilogramov. Pri vsem tem je pa gospodarstvo še zmeraj prispevalo svoj delež k obrambi dežele. Režim je tudi med vojno mogel izvajati agrarno reformo; 80% malih kmetov je dobilo primerno zemljo, 95% se jih je pa vključilo v kolhoze.

Poročilo z nobeno besedo ne omenja bremen, ki jih je gospodarstvu naložilo vojskovanje v Južnem Vietnamu, kajti režim še zmeraj trdi, da ni v to vojskovanje vmešan in da se tam bori le "južnovietnamski narod".

Ženske dobijo delo

Iščemo žensko

Ki bi stanovala pri nas in skrbela za delno ohromelega bolnika z zdravim umom. Privatna soba, lep stanovanje. Lahko hišno delo. Kličite 991-3984.

(—170)

Delo za žensko

Iščemo žensko za hišno delo, lahko stanuje pri nas ali pride dnevno; 4 šolski otroci, vse moderne udobnosti. Mora govoriti angleško. Kličite po 6. uri 247-4592.

(—172)

Help Wanted — Female

General Office Work
Full time, typing and knowledge of Slovenian. Vicinity of St. Vitus. Call 431-0628.

(171)

MALI OGLASI

V najem

Enodružinska 5-sobna hiša s kopalnico v fari sv. Vida se odda v najem 2 ali 3 odraslim. Kličite FA 1-9317 ali FA 1-3204.

(170)

Naprodaj v Euclidu

Krasen, zelo čist bungalov, 3 spalnice, velika spalnica zgoraj, velika kuhinja z obedovalnico, ves podkleten, rekreacijska soba. Kličite: 261-2941.

(170)

V najem

4-sobno stanovanje, zgoraj, furnez, se odda na 6013 Bonna Ave. Vprašajte na 1193 E. 60 St. od 9. dop. do 6. zveč. ali kličite po 6. uri 442-2009.

(171)

Dohodninsko imetje

naprodaj, za tri družine, trgovina, tri garaže, \$18,500; na vogalu E. 67 St. in Bliss Ave. Kličite po 6. uri zv. 942-6150 ali 381-3390.

(2,3,4,9,10,11,16,17,18 sep)

Hiša naprodaj

2-družinska v okolici St. Joseph-Villa Angela šol, z dobrim dohodkom, 5 sob spodaj, 6 zgoraj, 3 podstrešne. Zelo ugodna cena za hitro prodajo.

PERME REALTOR

960 E. 185 St. 731-4300

(171)

Bratehnal

Proda se Colonial hiša, 4 sobe na prvem, preproge, moderna kuhinja, pomivalni stroj, stroj za odpadke, peč, hladilnik, 4 spalnice na drugem, gorkota na tretjem, nov vodni tank, furnez na soparo. \$24,500. Lastnik 761-4402.

(171)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-3337

PRIRODNA KRASOTA — Puhisandra, ki jo vidimo na sliki, je zimzelena rastlina, ki poživlja prenekateri dom v naši deželi.

(Dalje prihodnjici)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Sedem stolov je bilo praznih in Jakob je zaradi njih nepotrpežljivo pogledoval Currito. Ti pogledi so učinkovali kakor veter na ogenj, pa so tudi izdajali, da se jima je danes deloma ponesrečilo, kar sta nameravala uprizoriti.

Tisti, ki so bili izostali, so spadal med tiste pametne in še poštene ljudi, katere je Currita v svojo hišo vabila in jih skušala navezati nase samo zato, da bi z njih imeni in njih vzgledom potolažila pomisleke drugih... Tako je manjkalo tistega večera dukov de Astorga, katere je bil novi vladar izbral za spremstvo

svoji mladi soprogi, manjkalo je kondov de Orduna, odličnih in zvestih pristašev karlistov, manjkalo markize de Lebrija, ki je s pravo poželjivostjo predsedovala pobožnim družbam in jih potratno podpirala. Tudi stric Frasquito ni prišel in se v veliko nevoljo Currite ni niti potrudil, da bi se opravičil; in tudi Leopoldine Pastorjeve ni bilo. Opravičila se je kratko na posetnici, da ji je zrastle na očesu brezstiden ječmenček in jo spravil v slabo voljo.

Da teh dveh zadnjih ni bilo, to je najbolj ranilo Curritino samoljubje; slutila je, da spadata med tiste ptice, ki zapuščajo drevo, kadar ne daje več sence in zelenja, in si poiščejo drugo...

Vse to je vznemirjalo Currito. Zdelo se ji je, da so to znaki bližnje nevarne zarote zoper njo. Skušala je poživiti omagujočo in leno zabavo, obenem pa je pazljivo vlekla na uho, kaj se godi zunaj obednice. Bilo je običajno, da so še pred sklepom večerje prihajali gostje in napolnili sosednje salone, zasedli igralne mize ali pa obstopili biljard, in da se je kmalu razvila na vse strani živahna vese-

lost in zabava, ki je trajala do ranega jutra.

Ta večer pa ni bilo ničesar slišati. Bolj in bolj se je Currita vznemirjala; zavlačevala je obed, uporabljala je vso svojo zabavnost in živahnost, pripovedovala pikantnosti, vse, da bi dala zapoznelim gostom čas, da pridejo, in da bi navzoče goste obvarovala slabega vtisa, ki bi ga naredile na nje prazne dvorane... Pa nazadnje že ni bilo več mogoče zavlačevati obeda.

Preden pa je Currita vstala, se je pod mizo lahko dotaknila s svojim elegantnim čevlčkom velikega Martinezovega čevlja in vsi trije, Jakob, Martinez in Currita so se sporazumno spogledali, češ: pozor! In takrat je vzela Currita šopek, ki je stal pred Martinezom, se je bližala debeloglavemu revolucionarju in mu ga je hotela z izbrano vljudnostjo pripeti na prsi...

Ali sredi pota jo je ustavil Jakob in rekel z izborno igrano šaljivostjo:

"Pazi, Martinez, pazi! Nastavljajo ti zanko!"

"Zanko?" je vzkliknila Currita in živahno odmaknila šopek.

"Da, zanko!" se je smejal Jakob. "Ali ne vidiš, da tiči v šopku — lilija?"

"Aj!" se je ujezila Currita. "Potem pa Vas seve ne morem siliti... Ponujam Vam šopek, pa ukaniti Vas nočem! Ali hočete ta šopek, Martinez? Da ali ne?"

"Hu, hu, hu, hu —" je mukal vol Apis in kimal z debelo glavico.

"Torej sprejmete?"

"Sprejemem!"

"Z vsemi posledicami?"

"Z vsemi posledicami!"

In s ponosnim, drznim pogledom je ošinil družbo...

Vsi so ploskali dinastični izjavi starega revolucionarja in Villamelon je ves ginjen predlagal, da družba izpije čaše v slavo Alfonzu XII.

Čaše so zazvenele. Fernandito je vzel Martinezovo čašo in je slovesno dejal:

"Ta-le čaša bo čez leta imela zgodovinsko vrednost... Me razumete, Martinez? — Dovolite,

da si jo shranim. Podaril jo bom svojim otrokom..."

Podal je roko soprogi nemškega poslanika in odšli so v modri salon, kjer je bila ob takih dnevih pripravljena kava. Curritino zmagoslavje je doseglo vrhunec — salon je bil prazen...

Skozi odprta vrata se je videlo na levo v rumeni salon, na desno v plesno dvorano... Vse prazno! V rumenem salonu je sedela v oddaljenem kotu družba resnobnih in molčečih kvar-topircev, v plesni dvorani pa so se žarki nešteti luči nemo zrcalili v svetlem parketu in v velikih ogledalih.

Currita je doživela popoln poraz. Vsa nemirna je pogledala na uro, ki je stala na bližnjem kaminu. Bilo je dve po polnoči.

V modrem salonu je zagledala elegantno oblečeno senoro. Dremala je v naslonjaču. Roka ji je bila omahnila v naročje, številko modnega časopisa je držala v njej in bližnja svetilka je polno osvetljevala njeno lice.

Bila je Izabela Mazacan. Pred

kratkim se je bila spravila s Currito, a je bila vsak čas pripravljena, da se zopet spre, če bi prilika nanesla. In ni bilo ugodnejše priložnosti, ko sedaj... Delala se je, kakor bi spala, in ko se je družba bližala, je tako preplašeno odprla oči, da so se vsi zasmejali.

"Jezus, prijateljica, oprostite. Tako sama sem bila, pa sem zadremala..."

Sala Curriti prav nič ni uga-jala. Nevoljno je rekla:

"Kako lepo! In sanjalo se ti je gotovo o angelih..."

"Nekaj sličnega — ker sanjalo se mi je o tebi..."

Currita se je čuvala poizvedovati za sanjami prijateljice... Ali Marija de Valdivieso je vprašala s svojo običajno nerodnostjo:

"Glej, glej! Kaj pa se ti je sanjalo?"

"Nič posebnega... Da je šla k Villasisovi nocojšnji večer tudi uboga Currita."

S takim poudarkom in pomilovanjem je izgovorila besede "uboga Currita", da se je Cur-

rita ježno obrnila in rekla s svojim najnedolžnejšim smehljajem:

"Glej, prijateljica! O tebi bi si pa jaz niti v sanjah ne mogla misliti kaj takega!"

"In zakaj ne?"

"Iz dveh razlogov. — Drugič, ker bi ti vobče ne hotela iti..."

"In prvič, ker bi Marija de Villasis vobče ne želela, da pridem!"

"Tako je! Ker ona mene ne mara, jaz nje ne."

Mazacan je hotela nekaj odgovoriti, pa v tistem trenutku so vstopili Paco Velez, Carmen Tagle in Gorito Sardona. Vsi skesani so se obtoževali, da so se zapoznili v dvornem gledališču, da pa je bilo tam vse prazno... Precej so si mislili, da je ves Madrid zbran pri Curriti, saj je vendar danes petek... Ali kmalu da so se spomnili, da je danes velik sestanek pri Mariji de Villasis, in prišli so... ugovarjat. Zakaj zdelo bi se jim neopustno, ako ob taki priliki ne bi prišli voščit ubogi Curriti lahko noč...

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

MAINTENANCE MECHANICS

Career opportunity. Rapidly expanding Plastic Injection Molding Plant selecting an effective operating team. If you are qualified, energetic and bursting for a challenge join a progressive organization now. Steady employment, hospitalization insurance and other liberal benefits. Write or call: (914)—948-5457

TIROS PLASTICS CORP.

543 Tarrytown Road
White Plains, New York 10607
(172)

INJECTION MOLDING

Supervisor, 3rd Shift

Rapidly expanding Plastic Injection Molding Plant selecting an effective operating team. If you are qualified, energetic and bursting for a challenge join a progressive organization now. Steady employment, hospitalization insurance and other liberal benefits.

Write or call: (914) — 948-5457

TIROS PLASTICS CORP.

543 Tarrytown Road
White Plains, New York 10607
(172)

HOUSEHOLD HELP

LIVE IN HOUSEKEEPER

Care for 4 year old. Room, board + salary. Consider woman with 1 child or elderly.
549-4760

CHILD CARE — Mature woman in my home. 2 children, 1 school age. Start Sept. 8. Austin area. Oak Park. \$20 wk. Call aft. 6.
566-8961

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

Choice southwest side loc. 1½ story brk. income or in law, 5 lge. rms., dr., 3 lge. rms. up, cent. air. cond., cptg., fin. bsmt., gar. & patio. Open house Sat. & Sun. 12-8. Upper 30's.
Owner. 585-4670

OPEN HOUSE SAT.-SUN. 10-6 p.m.
7550 Foster, Deluxe 3 bdrm. brick ranch, full bsmt., rec. rm. Also furnishings for sale. Nr. everything.
By Owner. 774-2178

OPEN HOUSE SAT.-SUN. 12-6 PM
DUNDEE—½ acre pines and birch, secluded 4 bdrm. framed ranch. 1½ bas., full bsmt., w-rec. rm. Built-in kit., lge. screened porch, hardwd. flrs., panld. liv. rm. Barn w-cement dog runs. Immed pos. \$37,800
312-426-2956

BERWYN — All brk. style home—by owner. 2 lge. bdrms. upstairs, cer. tile bath., new crptg. in liv. rm., din. rm. and stairway. Hot water heat, fin. bsmt., wet bar, stainless steel storms & screens.
Call 10-8 P.M. 788-7494
(171)

BUSINESS OPPORTUNITY

MACHINE SHOP

Well established, same owner 14 years. Good volume business. Other interests forces sale. Franklin Park.
455-6454

MALE and FEMALE

MEN and WOMEN
PRODUCTION WORKERS

ALSO EXCELLENT OPENINGS FOR:

MAINTENANCE MEN
and ELECTRICIANS

STEADY WORK — GOOD PAY

Wonderful Working Conditions
Apply or Mail Resume to Personnel Manager

BEEFLAND
INTERNATIONAL, INC.

2700 23rd Avenue
Council Bluffs, Iowa 51501

(171)

This card
proves you're you.

Na Cleveland Trust BankAmericard bo Vaša slika. To pomeni, da boste imeli neoporečno osebno izkaznico, ne glede na to, kje boste, ne glede na to, komu se boste želeli izkazati.

Razen tega te izkaznice nihče drugi ne more uporabljati kot Vi. Celó, če je izgubljena ali ukradena, Vam ni treba skrbeti. Vi nikakor ne boste odgovorni za njeno neupravičeno uporabo. Niti za eno minuto. Niti za en cent.

Ta karta ima tudi druge velike prednosti. Nudi Vam \$1000 kredita. Daje Vam takojšnji predujem gotovine v vsakem izmed 80 Cleveland Trust uradov ter v 3,000 drugih bankah po vsej deželi. Vi jo lahko uporabljate z Vašim Cleveland Trust čekovnim računom — sedaj s presežnim privilegijem — in nimate nikoli čeka, ki se odbija.

In ker je ta karta najbolj častna bančna karta na syetu, Vam daje tudi kreditne privilegije po trgovinah kjerkoli. Nobenega kreditnega doplačila za nakupe, če plačate račun tekom 25 dni.

Pridite k nam in vprašajte za
Vašo brezplačno karto pri Cleveland
Trust banki.

CLEVELAND TRUST

